

Domspraksis fra EU og DK siden sidst

Professor, Dr.jur., Caroline Heide-Jørgensen
Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet

Dansk Forening for Markedsføringsret
6. Juni 2024

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Agenda

1. Generelle bemærkninger/forudsætninger
2. Danmark
 - a. Anvendelsesområde
 - b. Vildledning
 - c. Særligt B2B
 - d. God skik
 - e. Retsmidler & sanktioner
3. EU
4. Q&A/debat

Generelle bemærkninger/Forudsætninger

- 1. Generelle bemærkninger/forudsætninger
 - "Siden sidst" er 20. januar 2023, hvor vi sidste gang holdt et "siden sidst møde"
 - Det er trykt domspraksis
 - Praksis fra FOB
 - Sø- og Handelsretten
 - Utrykt praksis kendt af de tilstedeværende
 - Mængden af domme og hvad de handler om ?
 - Praksis efter 2017-MFL
 - EU-Domstolen – meget lidt praksis i perioden
 - Tematisk gennemgang fremfor kronologi

Trykt domspraksis fra DK

2. Praksis fra Danmark

a) Om MFL's anvendelsesområde

- **§ 1, stk. 1.** Loven finder anvendelse på privat erhvervsvirksomhed samt på offentlig virksomhed, i det omfang der udbydes produkter på markedet
- **Territorialt - § 41.** Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland – dvs. loven gælder i DK, virkningsprincip og danske virksomheders adfærd på eksportmarkeder – omfattet af MFL, når tilstrækkelig tilknytning til DK
- **U 2024.554SHR MFL om en askeskruer til et taiwanesisk atomkraftværk**
– dom af 10.10.2023, hvor kravene fandtes at have en sådan tilknytning til DK, at Mfl var anvendelig, uanset at askeskruen var leveret til en virksomhed i Taiwan.
 - Sagen vedrørte rettigheder til den askeskruer, som skulle leveres til et selskab i Taiwan. Tvist mellem den oprindelige rettighedshaver i DK og det selskab, der faktisk leverede askeskruen. Indviklet faktum med diverse (ophørte) samarbejdsrelationer. Det centrale her, at denne tvist fandtes at have en sådan tilknytning til DK, at MFL var anvendelig, uanset at askeskruen var leveret til Taiwan. Retten lagde vægt på, at tvisten vedrørende rettighederne var mellem to danske selskaber, og at den omtvistede askeskruer var produceret i DK.
 - Der var handlet i strid med Mfl §§ 3, 20 og 22 om god markedsføringskik, vildledning og uretmæssig benyttelse af forretningskendetegn
 - De øvrige dele af sagen, der vedrørte det taiwanesiske selskabs rettigheder, skulle behandles efter taiwanesisk ret

Trykt domspraksis fra DK

- b) Vildledning – to væsentlige domme siden sidst, nemlig ALKA og Klimagrisen
- **U2023.5589H om forsikringselskabet ALKAs vildledende reklame**
 - Klassisk vildledningssag – vildledende udsagn om pris: "Hvis du får en skade sætter vi ikke prisen op" i bl.a. tv reklamer, men ifølge forsikringsvilkårene kunne selskabet i denne situation netop sætte prisen op, og der var mulighed for at en skade medførte udsættelse af en årlig præmienedsættelse og forhøjelse af forsikringens selvrisiko
 - Reklamen var egnet til at give gennemsnitsforbrugeren indtryk af at en skade ville være prisneutral for forbrugeren. Uden betydning, at selskabet ikke benyttede sig af muligheden. Vildledende efter §§ 5 og 6
 - Bøden – I sin dom fra 25.9.2023 idømmer HR en bøde på 16,9 mio kr svarende til det dobbelte af forsikringselskabets markedsføringsomkostninger på 8,45 mio kr.
 - HR stadfæster dermed Glostrup Rets dom fra marts 2021. ØL havde i sin dom fra juni 2022 frifundet forsikringselskabet, bl.a. med henvisning til, at man ikke i praksis forhøjede priserne efter en skade. I forbindelse med fastsættelse af bødnes størrelse lagde byretten vægt på, med henvisning til Tfk2019.414/1 (HR's dom af 9.1.2019, Citröen), at hvis der ikke er ført bevis for, hvilken fortjeneste der er opnået med markedsføringen, skal bøden fastsættes til det dobbelte af markedsføringsomkostningerne
 - Dommen er eksempel på, at bødene går op – og før lov nr. 2192/2021, der skærpede bøderne
 - Se FOB's pressemeddelelse her [Højesteret dømmer Alka for vildledende markedsføring \(forbrugerombudsmanden.dk\)](https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/højesteret-dømmer-alka-for-vildledende-markedsføring)

Trykt domspraksis fra DK

- b) Vildledning – 2 væsentlige domme siden sidst, ALKA og Klimagrisen
- **U 2024.2693 VL Klimakontrolleret gris**
- Foreningen holdt et helt temamøde om dommen den 6.3.2024 om VL's dom af 1.3.2024
- 4 påstande, VL dømmer for 1 og frifinder for 3
- Dom for vildledning for udsagnet "Klimakontrolleret gris" – vildledende
- Frifindelse for "Dansk gris er mere klimavenlig end du tror", og for påstand 3 og 4 om henholdsvis forbud for fremtidig anvendelse af udsagn og berigtigelse
- Dommen siger noget om vildledning og navnlig om § 13 om dokumentation
- Anket til HR, men DC tog bekræftende til genmæle
- Hvor står vi nu?
 - Er FOB's praksis tilbage i førersædet? Bebudet bi-intervention
 - Retskraft?
 - Hvad med Fødevarestyrelsen sag mod DC i samme sagskompleks? Mfl's generelle anvendelsesområde
 - Søgsmålskompetence

Trykt domspraksis fra DK

- b) Mere om vildledning, skjult reklame, MFL § 6, stk. 4
 - Flere domme, der tiltræder FOB's praksis om, at influencere kan være selvstændige ansvarssubjekter for overholdelse af forbuddet mod skjult reklame i MFL § 6, stk. 4
 - En af dem er trykt i TfK 2023.319
 - En influencer med 70.000 følgere var tiltalt for i alt 12 opslag, heraf 3 på hendes blog og 9 på hendes Instagramprofil
 - Både BR og ØL lægger til grund, at influenceren, der ubestridt måtte anses som erhvervsdrivende, var et muligt ansvarssubjekt. Sagen var kun rejst mod influenceren
 - Bøde på 10.000 i BR og 15.000 i ØL
 - FOB's pressemeddelelse her [Landsretten idømmer influent bøde på 15.000 kroner for skjult reklame \(forbrugerombudsmanden.dk\)](https://forbrugerombudsmanden.dk/nyheder/2023/06/15/landsretten-idommer-influent-boede-pa-15000-kroner-for-skjult-reklame)

Trykt domspraksis fra DK

- c) særligt B2B
 - Vildledning B2B, MFL § 20
 - **U 2024.554 SHR om askeskruen**
 - Nævnt under a) – det vildledende bestod i, at der kunne opstå tvivl om, hvem der egentlig havde rettighederne til askeskruen
 - Ren B2B
 - **U 2023.3252 SHR dom af 22. marts 2024 (anket til ØL)**
 - GCI ApS – Global Climate Institutes, anvendte på sine hjemmesider af varemærker tilhørende sagsøger, Norwegian Air Shuttle ASA, og video, udtalelser, billeder, case beskrivelse mv. vedrørende tidligere samarbejde med Norwegian Air Shuttle ASA
 - Sagen handlede om, hvorvidt dette var berettiget på grundlag af parternes aftale
 - Forbud – i strid med MFL §§ 3 og 22 samt VML § 4
 - Også ren B2B

Trykt domspraksis fra DK

- c) særligt B2B
- Sammenlignende reklame, MFL § 21
 - **U 2023.4117 SHR, dom af 12.5.2023**
 - Bøde på 15.000 Kr til et selskab og direktøren i selskabet for forsætlig krænkelse af varemærkeret og overtrædelse af midlertidig forbud mod anvendelse af et andet selskabs varemærke og varenumre
 - Betingelserne for sammenlignende reklame ikke overholdt ved anvendelse af konkurrents varemærker og varenumre
 - Bøde for at overtræde forbud
 - Ren B2B

Trykt domspraksis fra DK

- d) God skik – alene MFL § 3 i trykt praksis siden sidst (altså ej § 4)
- Nogle domme om god skik efter Mfl § 3 siden sidst
- Som supplement/ understøttelse af det øvrige grundlag for en dom
 - **U 2024.554 SHR** om askeskruen – dommen begrundet med MFL §§ 3, 20 og 22
 - **U 2024.3251 H** om Norwegian og Global Climate Institute – dommen er, bl.a. begrundet med MFL §§ 3 og 22
- Som selvstændigt retsgrundlag
 - **U 2023.1224 SHR** – dom af 20.11.2023 fra SHR om eget navn i erhvervsforhold, her bedemandsforretning, hvor et udsagn om at sagsøgte havde overtaget sine forældres bedemandsforretning som 29 årig efter en samlet bedømmelse fremstod som værende i strid med god skik, jf.MFL § 3
 - **U 2023.4100 SHR** – dom af 8.5.2023 om ret til eget navn og billede – spillevirksomheden Bet365 havde anvendt en række elitesportsudøveres navn og billede på deres facebook og twitterprofil uden samtykke fra sportsudøvere – i strid med Mfl § 3, 50.000 DKR i erstatning og vederlag pr opslag til hver enkelt sportsudøver. Betydelig reklameværdi. (anket)

Trykt domspraksis fra DK

- d) God skik – alene MFL § 3 i trykt praksis siden sidst (altså ej § 4), fortsat
 - Udtalelser om andre, misrekomandering
 - **U 2023.5473Ø** – ikke forbud mod kommerciel brug af navnet “AllergyCertified” – tvist mellem virksomheden AllergyCertified og personen A, der var medejer, og firmaet Tromborg i anledning af en udsendelse i DR Kontant om hudplejprodukter.
 - Bl.a. udtalte A sig – sammen med en overlæge og en professor om parfumeallergi og bestemte produkter, herunder Tromborgs. A havde ikke været med til at udvælge produkterne
 - A sagde bl.a. om parfumeallergi:
 - *»Det er rigtigt mange, og desværre bliver jeg ikke så forundret, fordi vi ser altså rigtig mange af de naturlige produkter, de indeholder nogle af de her essentielle olier, som indeholder mange af de her 26 parfumestoffer.« og »ja men fordi noget er økologisk, eller fordi det er naturligt, så er det ikke nødvendigvis sundere for vores hud.»*
 - Tromborg anlagde sag med påstand om at udtalelserne var misrekomanderende, men fik ikke medhold – ej i strid med MFL §§ 3,5, 30 eller 21 (også andre udtalelser og forhold)

Trykt domspraksis fra DK

- d) mere om god skik – endnu ikke trykt
- **Østre Landsrets dom af 4.6.2024 i DBU mod Power**
 - Stadfæstelse af SHR's dom af 20.4.2023

Vind EM-billetter til Danmark mod Finland | POWER TV er tilbage

Vis i browser

POWER
HELE DANMARKS ELEKTRONIKGIGANT

POWER TV Live
PRESENTS
DEN STORE
FODBOLDFEST
VANVITTIGE TILBUD!

VIND 2 BILLETTER TIL EM

VIND EM-BILLETTER TIL DANMARK MOD FINLAND

POWER TV er tilbage onsdag d. 2. juni kl. 20.00 og denne gang med Den Store Fodboldfest, hvor du kan vinde 2 billetter til EM-kampen i Parken mellem Danmark og Finland. Du deltager i konkurrencen ved at

- Powers reklamer krænkede ikke DBU's rettigheder til det danske landshold og var ikke i strid med MFL § 3

Trykt domspraksis fra DK

- e) retsmidler & sanktioner
- Sanktioner
 - Bødeniveauet for vildledende reklame og ansvarssubjekter
 - ALKA sagen, **U2023.5589H**
 - Influencere som ansvarssubjekter, **TfK 2023.319Ø**
 - Vederlag og erstatning
 - § 24, stk. 2 og 3 – fastsættes ofte sammen, størrelse (f.eks. Anne Black og en række tidligere sager)
 - Se nu **U2023.2688H**, dom af 22. marts 2023, hvor Anne Black blev tilkendt 1 mio DKR i erstatning (og alene erstatning efter HR's præmisser)
 - HR lemper kravene til beviset for tabets størrelse under henvisning til "karakteren og grovheden af Ronalds og Salling Groups krænkelse af Anne Blacks rettigheder"
 - Anne Black havde fremlagt opgørelser, der viste en betydelig omsætningsnedgang, og skønsmanden havde udtalt, at Anne Blacks brand var blevet udvandet af Nettos slagtilbud
 - Derfor fandt HR at kunne lægge til grund, at "en betydelig del af Anne Blacks omsætningsnedgang skyldes markedsforstyrrelse og skade på Anne Blacks brand som følge af krænkelsen. Højesteret finder herefter, at den erstatning, som Ronald og Salling Group skal betale til Anne Black, skønsmæssigt kan fastsættes til 1.000.000 kr."

Trykt domspraksis fra EU

- Meget lidt praksis i perioden om selve direktiv 2005/29
 - Ingen domme "rent" om begreber og fortolkning af direktiv 2005/29
 - Et par domme, hvor begrebet "urimelig handelspraksis" er bragt frem i sager, der primært handler om andre regler, typisk EU-regler om urimelige kontraktvilkår men på den måde at direktiv 2005/29 ender med ikke at få betydning

Trykt domspraksis fra EU

- En enkelt dom om ne bis in idem i forbindelse med sanktioner pålagt efter direktiv 2005/29
- **Dom af 14.8.2023 i sag C-27/22, Volkswagen**
 - Samvirke med andre regelsæt
 - Sagen handler om markedsføring af dieselmotorer og vildledning om emissionen af skadelige partikler. Installation af software, der "snød" målingerne, den urimelige handelspraksis bestod i markedsføring af biler med denne software
 - For det fik VW en bøde på 1 mia Euro af de tyske myndigheder (administrativ bøde)
 - 5 mio Euro i pønalt foranstaltning (bøde), resten skulle fratage VW den økonomiske fordel VW havde opnået ved installationen af softwaren
 - Kunne de italienske myndigheder nu også pålægge VW sanktioner for overtrædelse af reglerne om urimelig handelspraksis?

Trykt domspraksis fra EU

- **Dom af 14.8.2023 i sag C-27/22, Volkswagen**
 - EU-charteret om grundlæggende rettigheder artikel 50
 - "Ingen skal i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i en af Unionens medlemsstater i overensstemmelse med lovgivningen"
 - Den tyske sanktion blev anset som en strafferetlig sanktion
 - Princippet om ne bis in idem var til hinder for, at de italienske myndigheder kunne pålægge sanktioner også
 - Anvendelsen af princippet om ne bis in idem kan begrænses for at undgå at man går efter det "billigste sted"
 - RF 2017/2394 (CPC) nævnes udtrykkeligt i præmis 104 som et eksempl på, at der i EU-retten kan være systemer til koordinering af sanktioner for urimelig handelspraksis
 - Altså tvivlsomt hvor stor værdi denne afgørelse har inden for direktiv 2005/29's anvendelsesområde

Spørgsmål?
Kommentarer?